

Til beslutningsforslag nr. B 107. Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 17. august 1993

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om et udvidet dansk engagement ved FN's fredsbevarende styrke i det forhenværende Jugoslavien (UNPROFOR)

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren, som disse har besvaret skriftligt. Udvalget har endvidere haft samråd med forsvarsministeren.

Nogle af udvalgets spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren og disses svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Borgerkrigen i Bosnien-Hercegovina og belejringen af Sarajevo er efter mindretallets opfattelse en tragedie. Men hverken krigen eller belejringen kan bringes til ophør ved, at NATO begynder at bombe serbiske stillinger fra luften. Sådanne bombninger vil tværtimod føre til optrapning af rædslerne, bremse alle forhandlinger og sætte hele FN's humanitære indsats på spil.

SF anser oprettelsen af »sikre zoner« i medfør af Sikkerhedsrådets resolution nr. 836 for at være et rigtigt tiltag på vejen til en fredelig løsning. Hvis beslutningsforslaget kun handlede om et militært dansk bidrag hertil, ville SF

støtte forslaget. Men det må ses på baggrund af NATO's udspil den 2. og 9. august 1993, hvor der tales om luftangreb med det formål at få belejringen af Sarajevo og andre byer ophævet.

Der er en afgørende forskel mellem det at sikre en zone mod overgreb udefra og det at bryde en belejring med militære midler. Det første er en defensiv foranstaltning, mens det andet er en offensiv.

Ganske vist afhænger det af FN's generalsekretær, om NATO's »tilbud« skal føres ud i livet. Men han er under et voldsomt pres især fra USA og derfor er en tolkning af resolution nr. 836 i NATO-beslutningernes ånd en nærliggende – og dødsensfarlig – mulighed.

Den omstændighed, at Danmark er med i disse NATO-beslutninger, hvis gennemførelse kan få katastrofale følger, bevirker, at SF må gå imod forslaget som helhed.

Det gælder så meget mere, som Danmark involveres direkte i eventuelle bombninger ved at stille mandskab til rådighed herfor. I den sammenhæng er det bemærkelsesværdigt, at officerer, der således placeres i ekstremt farlige situationer, oplyser, at deres uddannelse med henblik herpå er aldeles utilstrækkelig.

SF er indstillet på at støtte FN, men ikke ukritisk. Danmark skal overholde Pagten, herunder udføre pålæg fra Sikkerhedsrådet i medfør af kapitel VII. Men deltagelsen i militære FN-aktioner er hvert lands suveræne afgørelse. Skal Danmark afgive suveræniteten til FN i